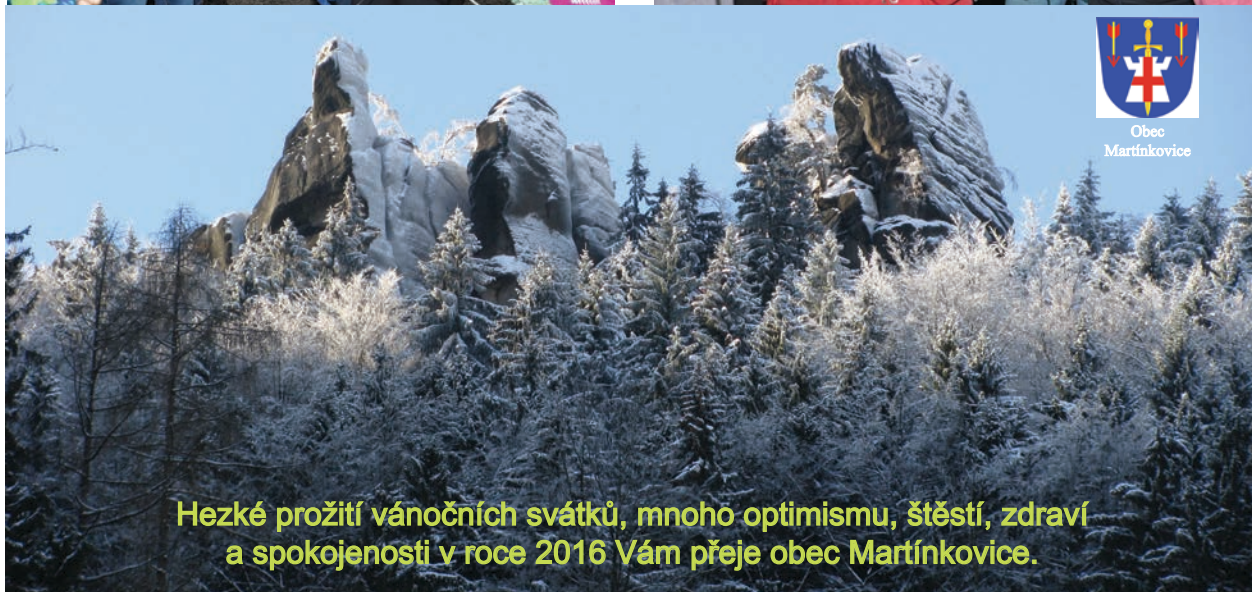

Martínkovický zpravodaj

říjen - prosinec 2015

Hezké prožití vánočních svátků, mnoho optimismu, štěstí, zdraví
a spokojenosti v roce 2016 Vám přeje obec Martínkovice.

Informace obce

Krátce z jednání obecního zastupitelstva v 3. čtvrtletí roku 2015

zastupitelstvo schválilo:

Příkazní smlouvu se společností ERV s.r.o., kterou bude obci zajištěna poradenská činnost a monitoring provozování kanalizace, aby bylo po dobu udržitelnosti projektu dosaženo souladu s podmínkami poskytovatele dotace.

Smlouvu o smlouvě budoucí o uzavření věcného břemene s povodí Labe v souvislosti s vybudovanou kanalizací v obci Martínkovice.

Zajištění dopravní obslužnosti autobusové zastávky „Pod Lesem“ pro příští rok ve stejném rozsahu, jako v roce letošním a počítá s finančním příspěvkem pro KHK v obdobné výši, jako v roce 2015.

Záměr směny části pozemku č. 290/1 ZE ve vlastnictví obce za část pozemku p.č. 292 ZE dle geometrického plánu č. 293-118/2012 zhotoveného firmou Geospol Dobruška.

Příspěvek Městu Broumovu na provoz Domova důchodců ve výši 40 tis. Kč za zde umístěného občana z Martínkovic. Rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky a přidělení veřejné zakázky na dodavatele stavby „Veřejné části kanalizačních přípojek obce Martínkovice“ uchazeči Společnost přípojky Martínkovice BSS + KVIS.

Smlouvu o sdružení prostředků na společnou jednotku požární ochrany s obcí Šonov.

Dohodu o úpravě vzájemných práv a povinností vlastníků provozně souvisejících kanalizací mezi obcí Martínkovice, městem Broumov a a.s. VAK Náchod.

Stočné na rok 2016 pro uživatele kanalizace v obci Martínkovice ve výši vodného, určeného a.s. VAK Náchod pro

dané účtovací období.

Dodatky č. 6, 7 a 8 smlouvy o dílo uzavřené mezi obcí Martínkovice a Sdružením pro kanalizaci Martínkovice.

zastupitelstvo zrušilo:

Záměr pronájmu pozemků v evidenci KN č. 1043/6, 1058/3 a pozemků v ZE č. 624/1, 624/2, 672, 673, 675, 849/1, 849/3, 1042/1, 1042/7, 1105/2, 1107/2, 1112, 1750/2, 1750/3, 1750/4, 1750/5, 1750/7, 1751, 1753/1, 1753/2, 1754, 2005, 2080/2 v k. ú. Martínkovice.

zastupitelstvo vzalo na vědomí:

Žádost SÚS Náchod o souhlas s rekonstrukcí „Silnice Broumov – Božanov“.

Žádost pana Petra Bergmanna o finanční příspěvek na připravovanou publikaci o zateckém táboře z doby 1. světové války na území obce Martínkovice.

Zápis o předání díla od zhotovitele (BSS+KVIS) a to v souvislosti s vybudovanou kanalizací v obci Martínkovice.

Informaci o projektu DSO Broumovsko - komunitní kompostování a navýšení kapacity separace odpadu.

Výsledek dílčího přezkoumání hospodaření obce za rok 2015

Poděkování

Děkujeme paní Naděždě Kollertové za vánoční sponzorský dar pro žáky I. stupně naší školy.

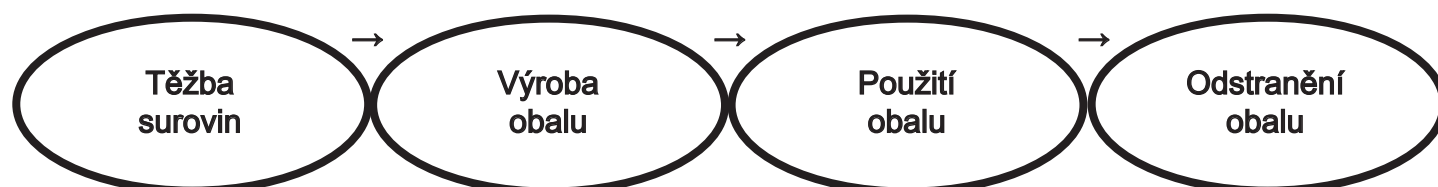
Mgr. Šárka Dušková, učitelka

Něco málo o třídění odpadů

Třídíte odpad, má to smysl! Tento slogan zná téměř každý, ale málokdo ví, co vše se za tímto sloganem skrývá. Jak jste na tom Vy? Kdyby se Vás někdo zeptal, proč má třídění odpadů smysl, uměli byste odpovědět?

1. Třídění odpadů je ekologické – kdo třídí odpady, přispívá k ochraně životního prostředí

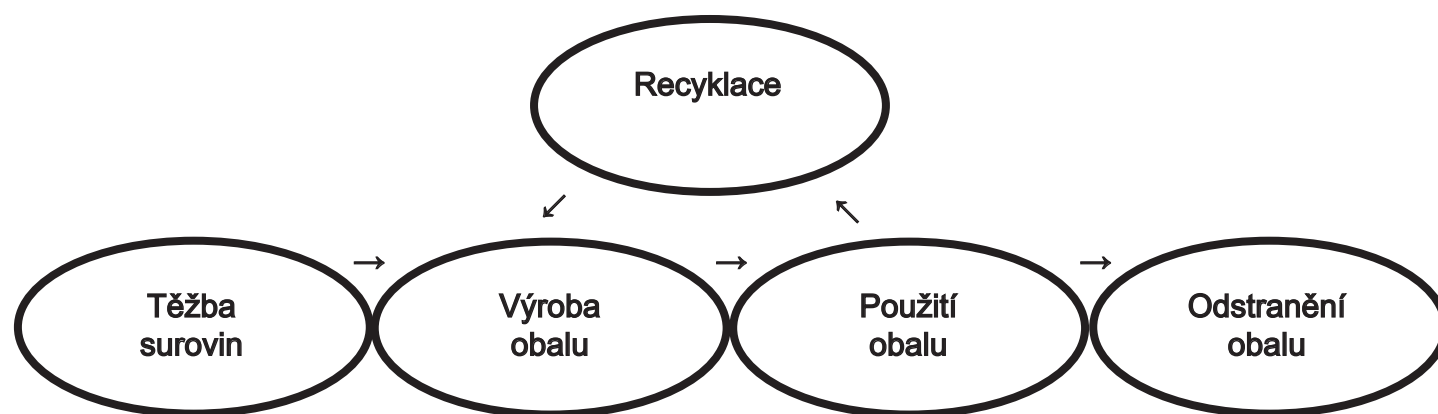
V čem spočívá ochrana životního prostředí, když třídíme odpady, si ukážeme na velice zjednodušeném životním cyklu sklenice od limonády.

Abychom mohli sklenici vyrobit, je třeba natěžit suroviny pro její výrobu, jako je sklářský písek, dolomit, vápenec, živec atd. K tomu budeme potřebovat stroje a pohonné hmoty, jejichž výroba se také negativně podepisuje na životním prostředí, stejně jako těžba výše uvedených surovin.

Dalším krokem je výroba sklenice, která se neobejde bez spalování zemního plynu. Jen pro srovnání - výroba skla z recyklátu tj. z podrceného skla, které občané vytrídí do zelených kontejnerů stojících po obci, vyžaduje o 30% méně zemního plynu než výroba skla ze sklářského písku.

Po té, co sklenice poslouží svému účelu, je buď vyhozena do směsného odpadu, nebo do kontejneru na tříděný odpad. Je-li sklenice vyhozena do směsného odpadu, čeká ji uložení na skládku, kde přijde vniveč. Pokud se odpady netřídí, dochází k dvojí devastaci přírody! Na jednom místě republiky se ničí krajina těžbou suroviny a na druhém se ničí skládkováním odpadu.

Odpad, který se vytrídí, se znovu zpracuje na tzv. druhotnou surovinu, ta nahrazuje surovinu primární, která se pak nemusí těžit. Tříděním odpadu a jeho následnou recyklací se docílí toho, že se těží méně primárních surovin a méně surovin v podobě odpadu se ukládá na skládky. V tomto mechanismu spočívá ochrana životního prostředí.

2. Třídění odpadů se vyplatí – tříděný odpad vychází levněji než směsný netříděný odpad

	Tříděný odpad	Netříděný směsný odpad
Svoz odpadu	Přispívá obci EKO-KOM	Platí obec
Odstranění/využití odpadu	Prodá se jako druhotná surovina	Platí obec

Podíváme-li se na tabulku, najdeme zde položku „Svoz odpadu“ a „Odstranění/využití odpadu“. U tříděného odpadu může jeho svoz vycházet i za nulu v případě, že je svoz efektivní tj. nesváží se vzduch (občané šlapou PET lahve, rozlepují krabice od mléka). Jak je to možné?

Odpověď je v tomto schématu. Každý kdo uvádí na trh obal, musí obalové společnosti zaplatit za jeho recyklaci. Obalová společnost vybrané peníze rozdělí obcím dle množství vytríděných a recyklovaných odpadů, čímž obci z velké části (v případě efektivního svozu zcela) hradí náklady spojené se svozem těchto tříděných odpadů. Co se položky „Odstranění/využití odpadu“ týče, zde jak jsme si již řekli, je tříděný odpad vnímán jako surovina, což z něj dělá obchodovatelnou komoditu, za kterou obec neplatí, ale naopak za ni při určitém množství peníze dostává. V případě směsného netříděného odpadu obec zcela platí jak svoz odpadu tak i jeho odstranění!

Komunální odpad se skládá z tříditelných/využitelných odpadů a z odpadů zbytkových/netříditelných. Z průzkumů vyplývá, že tříditelných/využitelných odpadů je v komunálním odpadu až 80%. Spousta obcí a měst vytrídí pouze 20% odpadů a zbylých 60% tříditelných/využitelných odpadů skončí na skládce jako směsný odpad, za který obec/občané zbytečně platí.

Od roku 2024 nebude možné u nás skládkovat využitelný odpad! Spousta obcí bude nucena zvýšit poplatky za svoz odpadů, protože využitelné nevytríděné odpady bude třeba nějakým způsobem zpracovat či energeticky využít, což se negativně promítne do nákladů. Tomuto chceme předejít poctivějším tříděním odpadů.

Chceme, aby se v naší obci lépe třídilo. Proto se společně s ostatními obcemi a městy Broumovska pokusíme o pár vylepšení stávajícího systému nakládání s odpady. Jednou z nových možností, kterou obec od jara nabídne, bude sběr biologicky rozložitelného odpadu.

Výsledný stav by měl v ideálním případě vypadat následovně:

1. Třídění odpadů bude transparentnější (každá domácnost bude mít svůj odpadový účet, kde se budou evidovat obslužené nádoby popř. pytle s tříděným a se směsným odpadem).
2. Třídění odpadů bude zábavnější (bude se soutěžit v třídění odpadů).
3. Třídění odpadů bude pohodlnější (každá domácnost bude mít své pytle nebo nádoby na třídění odpadů)
4. Platba za odpady bude spravedlivější (kdo třídí odpady, bude platit méně). Každý bude mít možnost ovlivnit výši svojí platby za odpady – vše je založeno na dobrovolnosti (kdo chce, může - kdo nechce, nemusí).

Než přistoupíme k výše uvedeným změnám, chceme mít přehled o tocích odpadů. Všechny sběrné nádoby proto byly opatřeny etiketou s čárovým kódem, který se načte při každém obslužení nádoby. Díky tomu budeme mít informace o nádobách a o jejich vytížení. Jsme přesvědčeni, že nám tato data napoví, kde je prostor pro zlepšení. Dále tyto informace poslouží k posouzení, zda plánované změny po zavedení přinesly nějaké ovoce.

Jeden milion korun pro broumovskou nemocnici

V hodnotě téměř jeden milion korun obdrží koncem letošního roku broumovská nemocnice 85 ks nových antidekubitních matrací s podložkami, na které Nadační fond HOSPITAL BROUMOV získal finanční prostředky od podporovatelů z regionu Broumova a Policka v průběhu letošního roku. Nejvíce tuto aktivitu podpořil Nadační fond VEBA a Město Broumov, zakladatel fondu. K nim se připojila další města, obce, podnikatelské subjekty, ale i občané, kterým broumovská nemocnice není lhostejná.

A co jsou to ty antidekubitní matrace? Tento typ matrací působí preventivně proti proleženinám. Tlak se rovnoměrně rozkládá v zátěžové oblasti, minimalizuje se tak tření a mechanické poškození tkáně a je tak zajištěna maximální stabilita a komfort. Část matrací, tzv. aktivních, bude opatřena i kompresorem. Matrace s nejvyšším stupněm ochrany proti proleženinám budou umístěny na oddělení jednotky intenzivní péče, většina matrací - se středním stupněm ochrany proti proleženinám, budou sloužit klientům oddělení lůžek následné péče.

Na dodávku aktivních antidekubitních matrací vypsala nadační fond poptávkové řízení, v rámci kterého bylo osloveno

5 firem, které se na dodávku tohoto zboží specializují. V poptávkovém řízení zvítězila firma PROMA REHA, s.r.o, Česká Skalice, s výrobním závodem v Meziměstí.

Dovolte mi touto cestou poděkovat všem, kteří podporují jakoukoliv formou Nadační fond HOSPITAL. Nadační fond HOSPITAL bude i v příštím roce finančně podporovat činnost broumovské nemocnice na úseku sociální péče. Čtyři pracovnice dochází několikrát týdně na oddělení lůžek následné péče v rámci možností zpříjemnit čas klientům aktivní tvořivou činností, cvičením jemné motoriky, drobným nákupem, dobrým slovem, hudbou a zpěvem.

Více o aktivitách nadačního fondu, jeho podporovatelích najdete na www.nf-hospitalbroumov.cz

Ing. Eva Blažková,
předsedkyně správní rady NF

DARUJTE PALIVOVÉ DŘEVO !

Nevíte si rady s dárkem ? Darujte užitečný dárek. Nabízíme Vám možnost darování dřeva formou poukazu. Hodnota poukazu je zcela na Vašem uvážení. Poukazy jsou k vyzvednutí na Obecním úřadě v Hejtmánkovicích nebo po převodu peněz na účet je možné zaslat poukaz poštou. Více informací na OU Hejtmánkovice

Jazykové kurzy v Martínkovicích: polština, angličtina

Sami si zvolte jazyk, úroveň a lidi ve skupině (2-5) a nahlaste to profesionální lektorce, která Vám připraví program, doporučí materiály a povede kurz. Ve skupině je to levnější! Lekce budou probíhat v Martínkovicích, přesné místo bude určeno podle zájmu.

Kontaktujte:

Mgr. Iwona Matuszkiewicz

Martínkovice 64

Mobil: 774277539

antonim@onet.eu

Události z obce o kterých jste možná neslyšeli

7. 10. 2015 zasahovala jednotka hasičů u Chaty pod Korunou u požáru lesní hrabanky. Jednotka byla povolána na základě žádosti hajného. V lese nedaleko Chaty pod Korunou tábořili nějací kočovníci s koňským povozem. Podle hajného tam byli několik dní, měli rozdělaný oheň, který při odjezdu řádně neuhasili. Na povrchu otevřený oheň nebyl vidět, ale hrabanka hořela pod zemí. Oheň objevili lesní dělníci při sázení stromků, celé místo obkopali, 3 dny hlídali, ale vzhledem k tomu, že zdroj hoření byl pod zemí, nebyli schopni požár zlikvidovat. To se podařilo až našim hasičům po řádném prolití celého místa vodou.

Další zajímavostí byl nález předmětu, který svým povrchem připomínal granát. Místem nálezu byl opět prostor Chaty pod Korunou, datum 26. 8. 2015. Přivolaný policista povolal pyrotechnika, který potvrdil, že se skutečně jedná o ruský obranný granát z 2. světové války. Granát vyzvedl, umístil do bezpečnostní schránky a odvezl ke zneškodnění.

8.11.2015 proběhly v Hradci Králové Sportovní hry seniorů Královéhradeckého kraje v plavání.

Z Klubu důchodců Martínkovice se zúčastnilo 5 seniorů z celkovým ziskem 5 medailí:

Stříbrná medaile- prsa 100m Jansa Josef
Bronzová medaile- znak 50m Jansa Josef
- volný způsob 50m Koryťáková Hana
- volný způsob 100m Koryťáková Hana
- prsa 50m Firešová Eva

Tradiční první adventní neděle v Martínkovicích

Na první adventní neděli se občané Martínkovic sešli k tradičnímu adventnímu tvoření věnců a vánoční výzdoby. Součástí programu bylo i čertovské dovádění pro děti. Tradice v adventním předvánočním čase se dodržují již staletí, proto je dobré si připomenout některé z nich. Jaký je jejich význam?

Adventní věnec je tradiční symbol západní církve sloužící k symbolickému odpočítávání čtyř týdnů adventu. Obvykle má podobu věnce z jehličnatých větví ozdobeného čtyřmi svícemi, tradičně třemi fialové nebo modré a jednou růžové barvy, každou adventní neděli se zapaluje další svíčka. Kromě adventních věnců se tradičně vily i prosté věnce bez svící z různých rostlin, které měly symbolický význam. Tradičně měly zajistit svému majiteli štěstí, lásku, zdraví a bohatství. Jmelí má podle Keltské tradice přinášet také plodnost. Cesmína a břečťan, mají chránit domov před čarodějnicemi a zlými duchy. Větve jehličnanů se staly symbolem věčného života, v domácnostech tradičně zdobíme vánoční stromky.

Vánoční stromek má svůj původ ve zdobení lidských obydlí chvojím na ochranu před vším zlým. První stromky byly údajně zavěšovány za špičku ke stropu, později byly zavěšovány i špičkou dolů. K jejich zdobení se používalo pečivo, perníky, cukroví, ovoce, většinou jablka, ořechy, později stuhy, kraslice, slaměné ozdoby a výrobky ze dřeva. Skleněné ozdoby se objevují až později a mohly si je dovolit pouze bohaté rodiny. Svíčky se ke zdobení údajně používají od roku 1860, tato tradice se považuje hlavně za křesťanský zvyk, připomeňme si však, že ještě v šestnáctém století bylo katolickou církví zdobení stromečků pronásledováno jako pohanské.

Keltové ozdobenými stromky či větvemi uctívali boha Slunce, podobně Germánské kmeny prý tak kdysi o zimním slunovratu uctívaly boha Wotana. V Česku nemá vánoční stromek dlouhou tradici. Poprvé jej postavil pro své přátele v roce 1812 ředitel pražského Stavovského divadla Jan Karel Liebich na svém libeňském zámečku. Nový zvyk se však začal prosazovat jen pozvolna, a to až ve 40. letech 19. století v bohatých

pražských měšťanských rodinách. Do venkovských stavení pronikaly ozdobené vánoční stromečky ještě pomaleji. Až do první světové války bývala v mnoha domácnostech pouze ozdobená smrková nebo jedlová větev.

Adventní doba je také časem, který zhruba odpovídá době, kterou potřebují tradiční medové perníčky ke změknutí. Jejich pečení má v českých zemích tradici pravděpodobně od 12. století. Kromě jejich přímé konzumace a použití k ozdobení vánočního stromku je také možné připravit perníkový adventní věnec, perníkový betlém nebo perníkovou chaloupku, která dělá radost hlavně dětem. Lidé si staví betlémy po vzoru sv. Františka z Assisi, pečou cukroví a vánočky, zdobí mísy s ovocem.

Vánočky dříve pekli mistři pekaři. Do nich se zapékala mince, která předpovídala svému nálezci zdraví a bohatství po celý příští rok. Popraskaná a nepovedená vánočka znamenala neštěstí.

Mísa s ovocem je hlubokým symbolem, který je nevědomky dodržován dodnes. Má symbolizovat tichou modlitbu za dobrou úrodu a víru, že nadcházející rok přinese stejný blahobyť jako ten minulý. Kromě čerstvého ovoce (tradičních českých jablek a hrušek) obsahovala často i sušené ovoce a ořechy. Ve druhé polovině dvacátého století se pozornost soustředila na citrusové plody a banány. Jejich nedostatek, v době plánovaného hospodářství zcela běžný, byl vnímán velice negativně. V dnešní době se lidé rádi vracejí k tradiční podobě mísy s ovocem. Advent je dobou zamyšlení, příprav a očekávání. Pozastavme se všichni, zhodnoťme naše životy, v době, kdy máme své domovy, živé ploty a stromky na zahradách, ozdobeny blikajícími světly i soby se sáněmi. Tradičně Vánoce jsou oslavou narození pána Ježíše, oslavou slunovratu i svátky míru, klidu a poko-

je, necht' tedy ať jsou i ty letošní. Hlas půlnočních zvonů má prý kouzelnou moc, jejich hlasem se o štědrovečerní noci otevírají poklady a probouzejí mrtví.

Životní jubileum oslaví následující naši spoluobčané

říjen

Drahomíra Novotná
Františka Novotná
Stanislav Horych
Hana Slezáková
Milan Rybín
Helena Šafářová

listopad

Zdeňka Hrubá
Lubomír Týfa
Karel Slezák
Jan Dvořák

prosinec

Jaroslav Hofmann
Jiřina Uždilová
Radmila Součková
Anna Němcová

Přání našim jubilantům

V letošním roce se členové SPOZu rozhodli vyzkoušet nový způsob, jak popřát občanům, kteří slaví životní jubileum. Zástupci SPOZu už nenavštěvují oslavence u nich doma, ale naopak je zvou na neformální posezení spojené s malým pohoštěním. Samozřejmě vždy zbyde čas na popovídání a zavzpomínání na uplynulé roky. V průběhu uplynulého roku se uskutečnila 4 setkání zástupců SPOZu a obce s pozvanými oslavenci. Všechna setkání proběhla ve velmi srdečné atmosféře, ke které jistě přispělo krátké kulturní pásmo připravené Annou Týfovou a Klárou Nentvichovou.

Redakční tým

Jana Kovaříková- reportáže z akcí, rozhovory, korektura textu

e-mail: zpravodajmartinkovice@seznam.cz

Martina Vernerová- grafická úprava, fotografie, propagační prostředky

e-mail: Vernerova22@seznam.cz